

Lleihau allyriadau ar y fferm ac atafaelu cymaint o garbon â phosibl

Rhwydwaith Ein Ffermydd

220 o ffermydd yn rhan o'r rhwydwaith

36 treial ar y fferm yn canolbwyntio ar effeithlonrwydd ynni, ynni adnewyddadwy, gwella cylch iechyd anifeiliaid, gwelliant genetig, amaethgoedwigaeth, rheoli coetir a gwrychoedd gan gynnwys:

› [Arbrawf llaeth yn edrych ar iechyd lloi ar fferm laeth yn Sir Benfro](#)

› [Arbrawf tyfu cnau yn edrych ar hyfywedd cynhyrchu cnau Ffrengig yng Nghymru](#)

› [Glanalders | Cyswllt Ffermio](#)

› [Defnyddio Technoleg IVF i sicrhau cynnydd cyflym ym mhotensial genetig buchesi sy'n lloia mewn bloc | Cyswllt Ffermio](#)

Mentora

99 awr o fentora wedi digwydd

- Cylch rheoli gwrychoedd 34
- Rheoli coetiroedd 28
- Cylch Gwella Iechyd Anifeiliaid 10
- Ymgorffori coed (gan gynnwys amaethgoedwigaeth) 9

Gweithdai Iechyd a Lles Anifeiliaid

180

Unigolyn a Gefnogwyd

130

Busnesau a Gefnogwyd

540

Oriau o Hyfforddiant a Gyflwynwyd

16

Gweithdai a Gyflwynwyd

Roedd pynciau'r gweithdai yn cynnwys: Gwella Perfformiad Ŵyn ar ôl Diddyfnu | Rheoli Parasitiaid Defaid Rhan 1: Llyngyr a Chynrhon | Ymwrthedd i Wrthfotigau | Lleihau Cloffni mewn Gwartheg Llaeth

Adborth: "O ganlyniad i'r digwyddiad hwn yn bwriadu troi ŵyn wedi eu diddyfnu allan i bori ar laswellt o'r uchder delfrydol."

Grwpiau Trafod

Lleihau allyriadau ar y fferm ac atafaelu cymaint o garbon â phosibl

17 Nifer o Grwpiau Trafod, 130 Nifer yn Mynychu, 44 Oriau o Ddatblygu Proffesiynol Parhaus

Cylch Gwella Iechyd Anifeiliaid

15 Nifer o Grwpiau Trafod, 115 Nifer yn Mynychu, 39 Oriau o Ddatblygu Proffesiynol Parhaus

Defnyddio gwelliant genetig

5 Nifer o Grwpiau Trafod, 31 Nifer yn Mynychu, 10 Oriau o Ddatblygu Proffesiynol Parhaus

Geiriau allweddol: Iechyd Anifeiliaid, Pori Cylchdro, Lleihau risg, Casglu data, Costau mewnbynau, Gorbenion.

Adborth: "Grŵp rhagorol sy'n ymestyn a herio unigolion i godi cwestiynau am berfformiad eu busnes a'u ffordd o fyw."

Clinigau

31

o glinigau wedi eu cwblhau

Pynciau yn cynnwys: Clinig EID | Priddoedd | Glaswelltir

Adborth: "Clinig gwych i ddysgu sut i ddefnyddio'r feddalwedd ar y Darlennydd EID. Fe wnaeth fy nysgu sut i ddefnyddio'r data a gasglwyd yn fwy effeithlon."

Digwyddiadau Ymwybyddiaeth Strategol

15 digwyddiad

382

wedi mynychu

Pynciau yn cynnwys:

› Ffermio er mwyn Ansawdd Dŵr

› Manteision Gwndwn Aml-rywogaeth

› Gwella gweithrediad cyffredinol pridd ar eich fferm

Cymorthfeydd

7

cymhorthfa wedi eu cwblhau

Pwnc: Isadeiledd

Erthygl Dechnegol

[Opsionau Amgen ar Gyfer Deunydd Gorwedd i Wartheg Llaeth: Tail Sych wedi Ailgylchu](#)

[Pam y dylai pob fferm yng Nghymru gynyddu carbon organig pridd](#)

[Cyfleoedd ar gyfer Sefydlu Gwerth Tail a Slyri a'u Defnydd Mewn Economi Gylchol](#)

[Ffytloeddfu: Rôl planhigion i Buro Dŵr Gwastraff Amaethyddol](#)

Hyfforddiant Achrededig

50

Unigolyn a Gefnogwyd

41

Busnesau a Gefnogwyd

757

Oriau o Hyfforddiant

O'r 925 cwrs sydd ar gael ar BOSS, bu i unigolion ddilyn y canlynol:

- › Sgiliau ymarferol ar gyfer Plugu Perthi
- › Cynnal a chadw llif gadwyn a Thrawslifio
- › Sganio Gwartheg
- › Rheoli Coetir ar gyfer Cadwraeth

Mae'r cysiau newydd sydd ar gael yn awr yn cynnwys:

- › Ymwybyddiaeth o lechyd a Diogelwch mewn Gweithrediadau Coedwigaeth a Choetir ar gyfer Perchenogion Tir
- › Ffensio a Gosod Giât – Post a Gwifren Dynn

Adborth: Dywedodd yr unigolion a ddaeth i'r cwrs Sganio Gwartheg eu bod wedi dysgu: "Sut i sganio gwartheg yn ddiogel, byddaf yn gallu defnyddio'r sgiliau ar fy fferm fy hun i wella effeithlonrwydd ar y fferm."

Agrigôp

Cynhaliwyd 15 cyfarfod grŵp Agrigôp

- Cylch Gwella Iechyd Anifeiliaid 8
- Ymgorffori coed (gan gynnwys amaethgoedwigaeth) 4
- Effeithlonrwydd ynni a chynhyrchu ynni adnewyddadwy 3

E-Ddysgu

90

Unigolyn a Gefnogwyd

56

Busnesau a Gefnogwyd

O'r 78 cwrs sydd ar gael ar BOSS, cwblhawyd 22 pwnc gan unigolion.

Mae'r modiwlau a gwblhawyd yn cynnwys:

Amwrthedd i Wrthfotigau
Defnydd Cynaliadwy o Feddyginiaethau Gwrthlyngyr
Lleihau Allyriadau a Gwella Atafaelu Carbon ar y Fferm
Bioddiogelwch (Da Byw a Thir Âr)

Mae'r modiwlau newydd sydd ar gael yn awr yn cynnwys:

Trosolwg o Grid Ynni'r Deyrnas Unedig
Deall Eich MPAN a'ch Bil Trydan
Cylch Rheoli Gwrychoedd

Gwasanaeth Cyngori

Cefnogodd y Gwasanaeth Cyngori yr enghreifftiau canlynol o gyngor:

19

Categoriâu Cynllunio Busnes

146

Iechyd Anifeiliaid

2

Amaeth-amgylcheddol, gwasanaethau ecosystem a bioamrywiaeth

3

Da byw

198

Rheoli Glaswelltir a Chnydau

Adborth: "Fe wnaethom edrych ar ddefnyddio milfeddygon a meddyginiaethau yn fwy manwl. Edrych ar frechiadau ataliol i fod yn fwy gwydn i broblemau iechyd a lles anifeiliaid posibl."

Astudiaeth achos

Fferm yng Ngorllewin Cymru yn Hybu Cynaliadwyedd a Lleihau Costau Porthiant trwy Cyllid Arbrofi Cyswllt Ffermio

Gwybodaeth a gafwyd gan fentor Cyswllt Ffermio yn cryfhau busnes fferm

Podlediad

Rhyddhawyd y penodau canlynol o'r podlediad Clust i'r Ddaear yn amlygu'r pynciau canlynol:

Pennod 4: Mae pobl, pwrpas, prosesau a photensial yn gynhwysion allweddol i redeg tîm llwyddiannus

Pennod 102: Cael y gorau o silwair adeg wyna – mae'r cynllunio ar arolygu yn dechrau nawr – Rhan 2

Am ragor o benodau ewch i'r [wefan](#).

Rhaglen Geneteg Defaid Cymru

Cynhaliodd Rhaglen Geneteg Defaid Cymru, ynghyd ag arbenigwr EID Matt Blyth, glinigau EID ar y fferm ac ar-lein, yn canolbwyntio ar sicrhau defnydd mwy effeithiol o offer cofnodi perfformiad, a sicrhau bod y diadelloedd sy'n rhan o'r cynllun mor effeithlon a chynhyrchiol ag sy'n bosibl.

Ar ôl cael budd o glinig EID y rhaglen, daliodd Emyr Owen ati i wella'r system EID ar Stad Rhug, trwy fanteisio ar y Gwasanaeth Cyngori, un arall o wasanaethau Cyswllt Ffermio. Gellir cael rhagor o wybodaeth [yma](#).

